

Příloha Mozaiky Pionýra • únor 2012

Výběr z metodických a pracovních listů projektu Klíčeni

Mládátka

(nejmladší)

technika: Mraveneček – Dopravní výchova,
značky, bezpečnost

Putování se psem

(Mladší školní věk)

sport: Jízdní kolo

Příběhy ze staré půdy

(Starší školní věk)

příroda: Životodárná voda
technika: Příprava na výlet, tábor

Osmá planeta

(15+)

umění: Sádrové masky
člověk a společnost: Předávání zprávy

Texty jsou v pracovní verzi, jež momentálně prochází ročním cyklem ověřování a úprav.

Aktivity popsané na následujících stranách slouží především jako náměty pro činnost oddílů.

Pokud se rozhodnete je vyzkoušet, jakékoliv zkušenosti, kladné i záporné, budou vítány.

Psát můžete na kliceni@kliceni.cz, děkujeme.

Čas přípravy
10–15 min

Čas realizace
40–60 min

Prostor
klubovna

Roční období
podzim

Počet účastníků
cca 4–10

Věková kategorie
předškoláci

Mraveneček – Dopravní výchova, značky, bezpečnost

Cíl: Dítě si uvědomuje nebezpečí, se kterým se ve svém okolí, např. po cestě na schůzku může setkat, má povědomí o tom, co znamenají základní dopravní značky.

Motivace: Každé dítě se cítí bezpečně, když je v okolí, které je mu dobře známé. Pocit svobody při běhu po chodníku či jízdě na kole však může být nebezpečný. Od útlého věku je proto nezbytné děti upozorňovat na pravidla pro pohyb po komunikacích.

Mravenčí královna se rozhodla, že než vyrazíme poprvé z mraveniště, musíme se naučit dopravní značky. Znáte je?

Legenda:

Potřeby:

K tomuto metodickému listu je pracovní list T2A.

Soubor dopravních značek (zákaz vjezdu, příkazný směr jízdy, hlavní silnice, konec hlavní silnice, zatáčka vpravo, zatáčka vlevo, kruhový objezd, slepá silnice...), čtvrtky, vodové barvy, balakryl, lepenka/připínáčky, "poklad", - např. krabička lentilek, malý papír na namalování garáže, průhledný papír (pauzák) na autíčko, křídou na vyznačení cílové čáry, dále podle počtu dětí malá autíčka (krabičky od sirek) na 5 metrových provázcích, tužky na namotávání provázku, nůžky.

Provedení:

Pokuste se s dětmi naučit, co která dopravní značka znamená. Pak každý mraveneček namaluje jednu jinou vrislou dopravní značku (můžeme mít značky připravené jen k vybarvení, nebo mít připravené tvary (trojúhelník, kruh, obdélník, šipka, čtverec) k obkreslení podle úrovně schopností dítěte.

Kdo je hotov, nakreslí si pro příští hru domeček – garáž pro autíčko (stačí velikosti A5). Kdo umí, podepíše si ji. Zároveň si z průhledného papíru „vyrobí“ a podepíše autíčko.

Na závěr dopravní značky přetřeme balakrylem nebo podlepíme lepenkou (příště si z nich připravíme puzzle rozstřížením na 4 až 5 kusů, tak aby byly zpevněné). Necháme zaschnout. Prozatím si zahrajeme hry a vyplníme pracovní list.

Pracovní list – Dopravní značky

Úkoly:

1. Semafor (vybarvi správně semafor tak, aby auto stálo a mraveneček mohl přejít silnici).
2. Správně vybarvi dopravní značky.

Klubíčko s překvapením aneb závod angličáků

Malá autíčka (krabičky od sirek) zamotáme do 5 m provázku/vlny – podle počtu dětí.

1. úkol – rozmotat „překvapení“ a připravit se tak ke startu.
2. Co nejrychleji přimotat („na tužku“) autíčko. Kdo je nejrychlejší?

Závod autíček

Nakreslenou garáž – domeček, dej do řady, stejně jako ostatní. To je startovní čára.

Na garáž zaparkuj podepsané závodní autíčko vyrobené z průhledného papíru se spojlerem přehnutým nahoru. Po 2 m je na zemi (křídou) vyznačená cílová čára. Kdo tam pouze foukáním dopraví svoje autíčko nejrychleji? Celou cestu dávej pozor na bouračky! Neměl bys narazit do žádného jiného autíčka a v žádném případě do žádného nestrčit ani nezašlápnout!!!

Pokud se hra daří, můžeme ji ztížit tím, že se závodník se svým vozem musí vrátit zpět do své stáje (tu je dobré připevnit izolepou k podlaze).

Cesta za pokladem

Mezitím připravíme cestu klubovnou za pokladem (podle dopravních značek, které děti kreslily).

Např. zákaz vjezdu a slepou silnici umístíme před místnosti, kde poklad (např. krabička lentilek) není. Naopak směr cesty potvrdíme příkazným směrem jízdy a hlavní silnicí, postup zbrzdíme zatáčkou či kruhovým objezdem...

K pokladu chodí jednotlivci, vezmou z cílové krabičky vždy jen jednu lentilku a vrátí se k ostatním.

S těmi zatím znovu zopakujeme dopravní značky, tvary a barvy...

Další vědomostní hry o dopravních značkách (k obměně stávajících...)

Potřeby: obrázky dopravních značek, kartičky s názvy značek (můžeme obě očíslovat a hledáme pouze shodu, nebo Aa; Bb; Cc...).

V klubovně rozmístíme obrázky s dopravními značkami. Každý hráč si vylosuje kartičky s názvy dopravních značek. Tyto značky bude v klubovně hledat. Kdo je najde, vezme si ji k sobě. Značky, které mu nepatří, nechá ležet. Až sesbírá všechny vylosované kartičky, zajede do své garáže (předem vyhrazené místo). V garáži před sebe rozloží do jednoho sloupečku názvy značek a do druhého vyobrazení značek. Každý hráč řekne, co jeho značky znamenají a jak se zachovat, když je spatří. Za každou správnou odpověď dostává hráč bod. Vyhrává ten, co získá největší počet bodů. Na konci hry můžeme značky rozdělit podle určení na značky zákazové, příkazové, výstražné, informativní...

Na policisty a zloděje

Potřeby: velký papír, pastelky (fixy) různých barev.

Např. zelená pastelka představuje policistu a červená pastelka je zloděj. Zloděj se snaží policistovi uprchnout. Policista usiluje o jeho dopadení. Držitel červené pastelky začne malovat po papíře klikaté čáry. Po 2 sekundách začne policista (zelená pastelka) zloděje pronásledovat obtahováním červené čáry a snaží se jej dohonit. Jakmile se pastelky dotknou, znamená to, že policista dopadl zloděje.

Dopravní puzzle

Nakreslené svislé dopravní značky (z minulého týdne) čtyřmi rovnými stříhy nastříháme každou na 5 dílů. (Pozor, nesmíchat je mezi sebou!) Po nastříhání vyměním hromádku s kamarádem.

Novou hromádku složím a dopravní značku pojmenuji...

A na co se můžeme těšit příště? Na povídání o rodině!!!

Máš doma fotky rodiny? Přines je ukázat na příští schůzku.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Pozor na dysgrafiky (děti, které velmi obtížně malují, nedokážou samy nakreslit kruh, trojúhelník apod.). Proto budeme mít značky připravené jen k vybarvení, nebo můžeme mít připravené tvary (trojúhelník, kruh, obdélník, šipka, čtverec) k obkreslení vždy podle úrovně schopností dítěte. I při zcela nepovedeném obrázku garáže oceníme snahu dítěte.

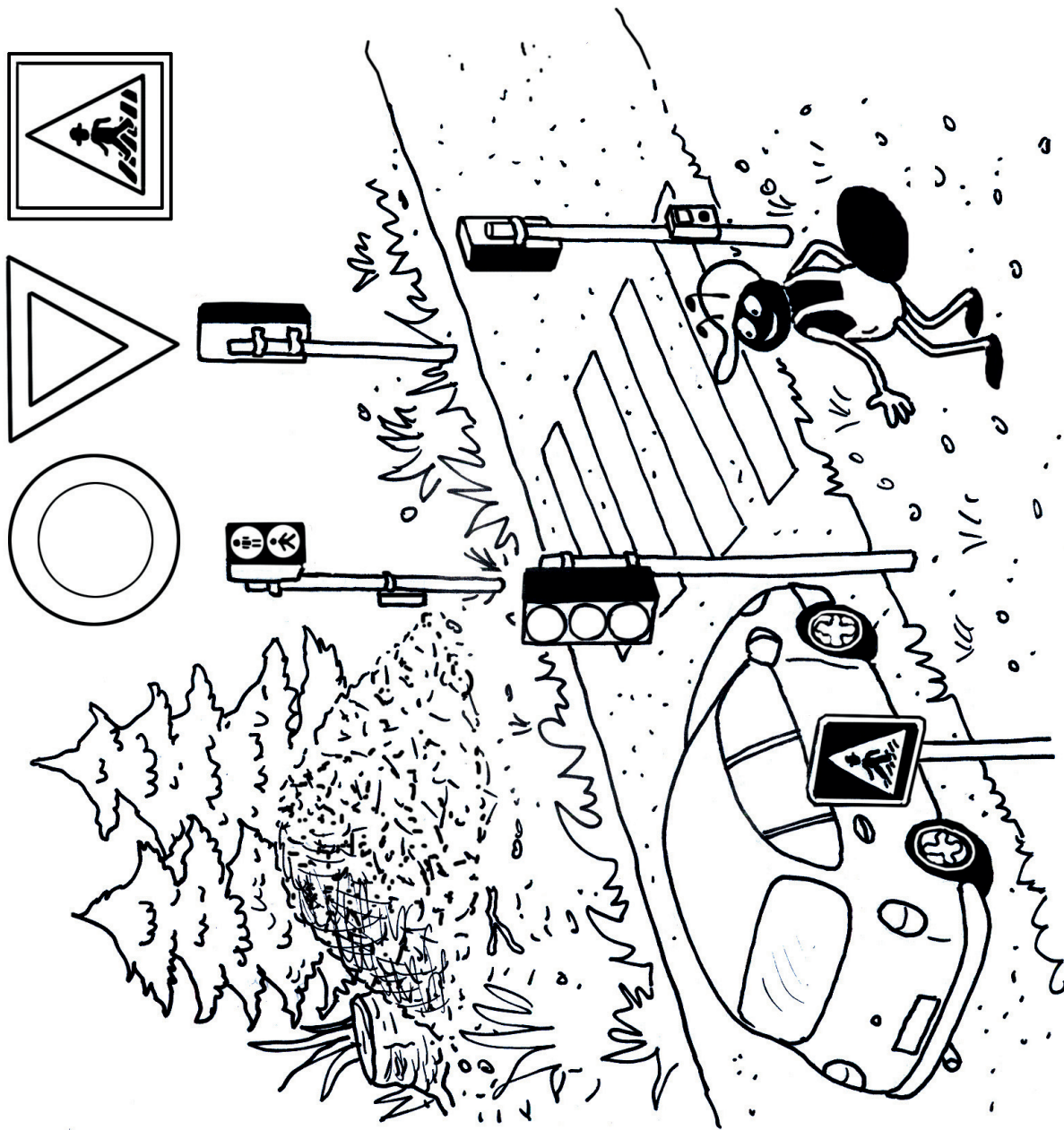
Hyperaktivní děti neustále sledujte a předcházejte jejich možným afektivním výbuchům – snažte se dítě pověřovat dalšími pomocnými úkoly, aby pocítilo potřebnost (např. správné vybarvení značek na pracovním listu). Zároveň jim pomozte s dalším úkolem, u kterého je zapotřebí použít nůžky – vystřížení autíčka z průhledného papíru.

U dětí se může objevit únava či oslabená pozornost, proto aktivity proložte některými relaxačními hrami.

Moje poznámky:

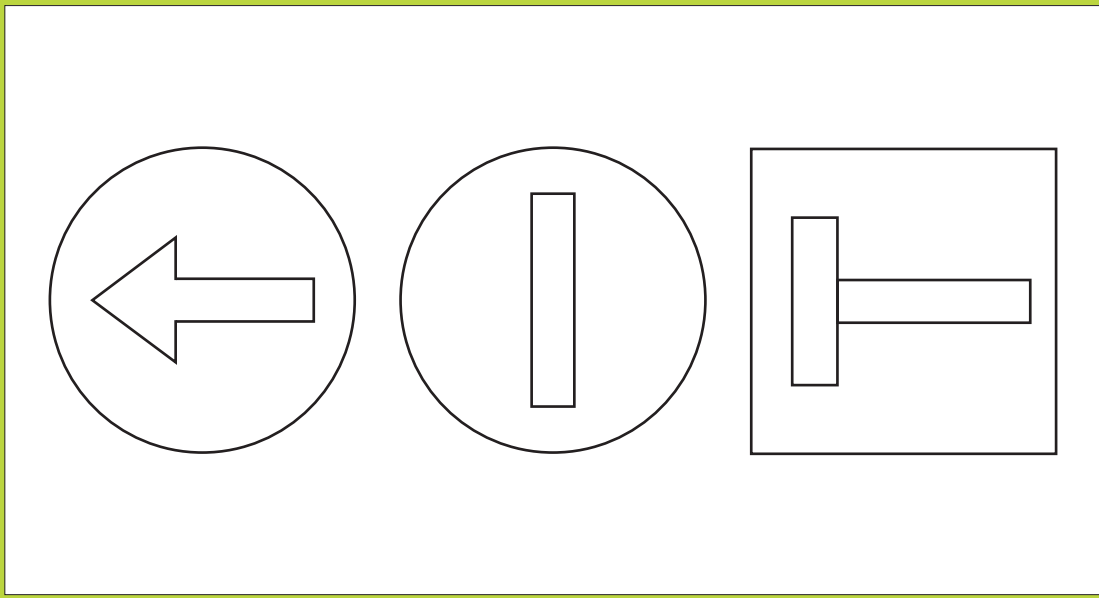
Pozor na:

Poznámky ověřovatele:

Úkoly:

Vybarvi semafoxy tak, aby mraveneček mohl přejít a auto muselo stát. Víš, jakou barvou správně vybarvit dopravní značky?

Čas přípravy
30 min

Čas realizace
60 minut

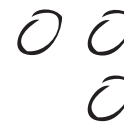
Prostor
klubovna,
venkovní prostor

Roční období
jaro, léto,
podzim

Počet účastníků
7–15

Věková kategorie
9–11 let,
3.–5. tř.

Jízdní kolo

Cíl: Zná základní vybavení jízdního kola. Dokáže zkontrolovat technický stav a připraví kolo na výlet.

Motivace: Děti, víte, že kolo je jedním z nejstarších a nejdůležitějších vynálezů? Je mu víc než 6 000 let. Bez kol by se nám špatně cestovalo. Mají je bicykly, motocykly, automobily a vlaky. I letadla potřebují kola při startu a přistání. Jízdní kolo neboli bicykl má dvě taková kola. Vy patříte k těm, kteří už umí na kole jezdit a máte radost z každé projížďky. Nemůžeme ale jen jezdit! Umíte o své kolo pečovat? Víte, čím má být vybaveno? To si vše ukážeme.

Potřeby: Vybavené jízdní kolo, přilba na kolo, pracovní listy, psací potřeby, hustilka na kolo, lepení na kolo.

K tomuto metodickému listu je pracovní list S11A.

Provedení: Ukázka kola a popis

Vedoucí zajistí na schůzku vybavené jízdní kolo. Děti společně popisují hlavní části kola. Pak přijde na řadu vybavení jízdního kola. Děti kontrolují, jestli má kolo všechny uvedené součásti. Vysvětlují také význam těchto součástek.

Jízdní kolo musí mít podle zákona vždy:

- dvě brzdy na sobě nezávisle účinné;
- zadní odrazku červené barvy;
- přední odrazku bílé barvy;
- oranžové odrazky na dvou stranách pedálů;
- nejméně jednu boční odrazku oranžové barvy na paprscích předního nebo zadního kola nebo u obou kol.

Za snížené viditelnosti musí mít kolo:

- světlomet svítící dopředu bílým světlem;
- zadní svítilnu červené barvy nebo blikáčkou.

Mezi důležité vybavení dále patří:

- jasně znějící zvonek;
- blatníky;
- kryt řetězu.

Pracovní list A – děti pracují samostatně s pracovními listy. Provedeme společnou kontrolu správnosti a nejlepší vystavíme.

Příprava kola na výlet, údržba

Předtím, než vyjedeme na silnici, musíme kolo zkontrolovat. Je to pro naši bezpečnost.

Děti na kole zkontrolují:

- utažení šroubů a matic;
- předepsané mazání olejem;
- kontrola účinnosti brzd, brzdových špalíků, brzdového lanka;
- kontrola funkčnosti zvonku;
- kontrola napnutí řetězu;
- huštění vzdušnic;
- odstranění nečistot z pláštěů;
- úprava výšky a sklonu sedla a řídítek;
- kontrola funkčnosti osvětlení;
- očištění skel odrazek a světel.

Vydáme-li se na výlet, musíme si s sebou vzít hustilku, soupravu na opravu vzdušnic a nezbytné nářadí.

Výlet na kole jako samostatná činnost

1. Musíme pečlivě volit trasu výletu a dobu jízdy, s přihlédnutím ke schopnostem zúčastněných.
2. Vyhne se jízdě po silnici, využíváme cyklostezky.

3. Na kolo volíme správné sportovní oblečení.
4. Zavazadlo dobře sbalíme a připevníme na kolo tak, aby nebránilo při jízdě.
5. Nezapomenout na cyklistickou přilbu. Vždy si ji řádně připevnit.
6. Označíme prvního a posledního ve skupině reflexní vestou.
7. Rozdělíme se raději na menší skupiny.
8. V každé skupině jede jeden, nejlépe dva dospělí.
9. Dodržíme při jízdě pravidla silničního provozu a příkazy vedoucího.

Můžeme vyrazit! Pohyb na zdravém vzduchu všem prospěje. Cykloturistika je jedním z nejkrásnějších sportů.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

U této aktivity není třeba žádných specifík práce s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami.

Při práci s autisty je třeba vysvětlovat konkrétně, nejlépe s praktickou ukázkou.

Moje poznámky:

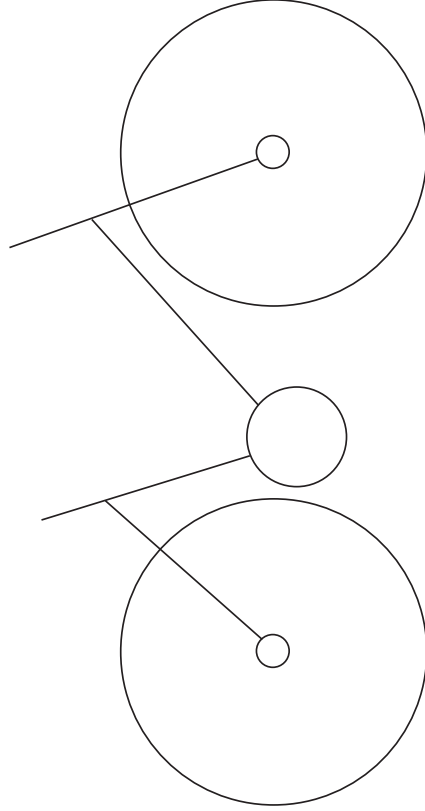
Pozor na: Před jízdou všechny účastníky poučíme o bezpečnosti a chování. Zkontrolujeme oblečení dětí. Přibalíme na cestu lékárníčku.

Poznámky ověřovatele:

1. Správně vybavené jízdní kolo

Dokresli jízdní kolo na obrázku a nakresli mu i výbavu. Výbavu jízdního kola najdeš v rámečcích.

zadní brzdy	přední brzdy	kryt řetězu
zvonek	přední odrazka	zadní svítilna
zadní odrazka	odrazky paprsků	odrazky pedálů

2. Proč potřebuješ jízdní kolo?

Napiš jednu větu. Větu na dalším řádku doplň.

.....
 Správně vybavené kolo potřebuji, aby moje jízda byla

3. K čemu slouží?

Výber si jeden z prvků výbavy kola, popiš vzhled a funkci.

4. Zaškrtni správnou odpověď

Do povinné výbavy jízdního kola patří

- a) kryt řetězu
- b) odrazky v paprscích
- c) kryt sedla

Za snížené viditelnosti musím mít

- a) bílý světlomet vpředu
- b) bílou odrazku vzadu
- c) bílý světlomet vzadu

Jízdní kolo kontroluji

- a) na jaře
- b) jen před dlouhou cestou
- c) před každou jízdou

Na říditka patří

- a) taška s učením
- b) zvonek
- c) zadní odrazka

Přilbu používám při jízdě

- a) jen na kole
- b) jen na bruslích
- c) na kole, bruslích, koloběžce

Přilba při pádu

- a) chrání krk a ruce
- b) chrání hlavu
- c) nechrání vůbec nic

Přilbu musím používat do

- a) dvanácti let
- b) patnácti let
- c) osmnácti let

Přilbu používám na kole

- a) jen na stezce pro cyklisty
- b) jen na silnici
- c) vždy

Čas přípravy
viz dále

Čas realizace
30–120 minut

Prostor
tábořiště, les

Roční období
jaro, léto, podzim

Počet účastníků
neomezený

Věková kategorie
12–14 let

ŽIVOTODÁRNÁ VODA

Cíl: Uvědomit si, že voda není samozřejmost, prohloubení kladného vztahu k přírodě.

K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Motivace: Zatímco bez jídla dokážeme přežít několik dní, vodu k životu potřebujeme bezpodmínečně. A my tady v srdci Evropy máme navíc to štěstí, že jí máme dost. Bereme ji jako samozřejmost, ale neměli bychom. Pitná voda je totiž v některých oblastech cennější než třeba ropa, z níž se vyrábí např. benzin. Dokážete si představit, že byste museli vyjít s půl litrem vody denně? Že byste se každý večer nemohli osprchovat nebo vykoupat?

Legenda:

Potřeby: Viz dále.

Provedení: Přírodní čistírna

Pomůcky: pet lahve

Na některou výpravu s sebou vezměte pet lahve a poblíž řeky (potoka) dejte oddílům za úkol jen s pomocí lahve vyrobit přírodní čistírnu vody. Nebudou-li si vědět rady, můžeme jim poradit, že se voda od nečistot čistí filtrací. Potřebují tedy štěrky, hrubozrnný písek, jemný písek, popř. ohořelé uhlíky. Pro porovnání je vhodné přefiltrovanou vodu porovnat s původním vzorkem.

Upozorněte děti, že je nebezpečné pít vodu z neoznačených přírodních zdrojů – mohou obsahovat neviditelné choroboplodné zárodky. Ani voda, která je na pohled čistá, není vhodná k pití, aniž bychom znali její původ.

Vzácná voda

Na táboře dejte každému oddílu úkol získat během 24 hodin co nejvíce vody. Jak vody dosáhnout, je jen na nich – zakázané jsou vodní zdroje jako řeky, potoky, studny a pod. Vodu lze nachytat ve formě rosy – do plachty. V případě deště do nádob či také do plachty. Ze stromů, rostlin...

Po tomto úkolu je vhodné zařadit diskuzi o vodě. Zkuste dát každému dítěti 0,5 litru vody, což je v mnohých částech světa množství vody, které má jeden člověk na den.

Pet-měr

Doprostřed prostoru (cca 15 metrů od vody) položíme cca 20–25 prázdných pet lahví. Každý oddíl dostane nůž, jednu konev a ešusy. Jejich úkolem je vytvořit si během daného časového limitu z pet lahví roury (po odříznutí horní části a dna do sebe lahve většinou zapadají) a vyhnat sloupec vody v ní co nejvyšší. Je jasné, že se nikomu nepodaří zcela utěsnit všechny škvíry, takže záleží kromě samotné výroby i na rychlosti, s jakou oddíl do roury vodu stíhá nalévat. U každé roury je jeden vedoucí, který kontroluje nejvyšší dosaženou hodnotu.

Zpráva v trubce

Na několik míst poblíž vodního zdroje vyhloubíme pro každý oddíl nepříliš širokou jámu a při zahrnování do ní upevníme trubku (například novodurovou) – ta by měla ze země vyčuhovat cca půl metru, pod zemí je přibližně stejná část. Následně do roury na dno hodíme zprávu (šifru, další úkol, odměnu apod.) v malém uzavíratelném obalu, které ve vodě plave (např. v pouzdře od kinder vejčeka). Děti (resp. oddíly) mají za úkol tuto zprávu získat, aniž by trubky nějak vytáhly ze země. Předpoklad je takový, že za chvíli přijdou na to, že pouzdro lze nechat 'vyplavat'. Přilévá se voda a pouzdro stoupá. Samozřejmě se po celou dobu musí voda do trubky neustále dolévat, protože se zároveň dnem vsakuje do země. Kdo zprávu získá jako první, vyhrává.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

V těchto aktivitách není třeba uplatňovat nějaký zvláštní přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

Čas přípravy
40 minut

Čas realizace
2 x 30 minut

Prostor
Klubovna,
její okolí

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
15 až 20

Věková kategorie
6. třída, 12 let

PŘÍPRAVA NA VÝLET, TÁBOR

Cíl: Příprava na výpravu – co s sebou, co na sebe.

Motivace: Pobyt v přírodě.

Legenda:

Potřeby: Pracovní list T1A, batoh, oblečení, obutí, baterka, věci osobní potřeby a další.

K tomuto metodickému listu existuje pracovní list T1A.

Provedení: V první části schůzky vysvětlíme rozdíl obsahu batohu podle ročního období, kdy se výprava koná, podle cíle výpravy, ubytování, programu, dopravy do místa putování – zda pěšky či hromadnou dopravou, a další zvláštnosti. Pak s nimi besedujeme o tom, jak věci umístit podle potřeby, aby nás netlačily do zad apod.

Batoh: Soutěží dvě družstva která si mají dle vlastního uvážení vybrat z nabízených věcí ty, které by podle nich měli mít s sebou na některý z druhů výpravy (zadáme). Nabídku napíšeme buď na lístečky, případně připravíme dle seznamu tak, aby měli soutěžící na výběr.

Další variantou je, že je necháme přinést si na schůzku sbalené zavazadlo a na místě pak přímo vysvětlujeme, co je tam zbytečné, kam co v batohu patří, a necháme je aby si sami vyzkoušeli, jak do batohu složit všechny potřebné věci tak, aby se tam vešly.

Evakuace tábora: Vyhlásíme stav ohrožení – voda se valí do tábora. Účastníci musí v krátkém časovém limitu vynosit ze stanů všechny své věci – kufr, spacák, deky... Poté projde stany komise, která za každou zapomenutou věc přičte oddílu majitele jeden trestný bod. Poté necháme dostatečný časový prostor pro úklid a opětovné srovnání osobních věcí.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

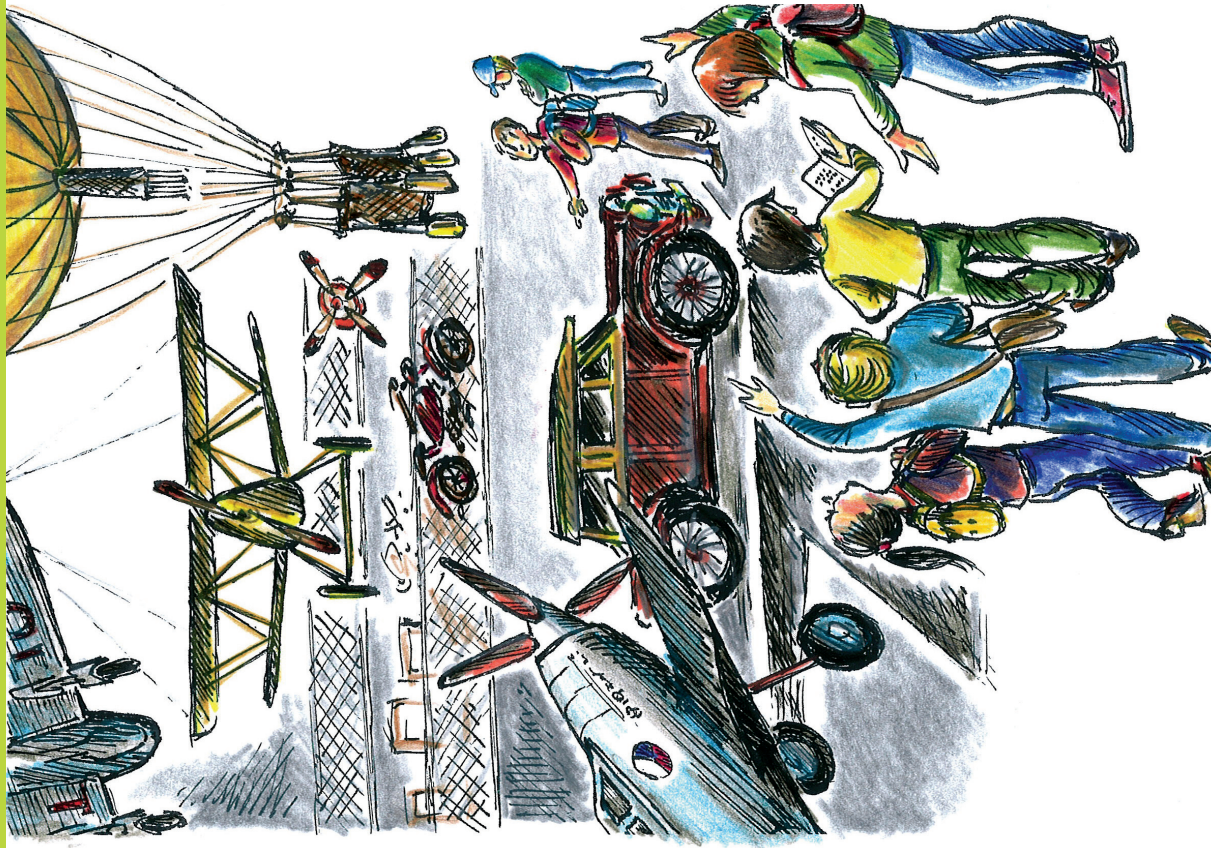
U dětí se sociokulturním znevýhodněním případně u dětí „neturistických“ rodičů musíme myslet na to, kde se dá vybavení vypůjčit. Normalizovat to, že vybavení nemusí být dle katalogu outdoorových firem, nemusí být vše z funkčních materiálů (moira a pod). Vlastní vzpomínky na cesty a výlety v oblečení a s batohem, které by dnes již bylo naprosto zastaralé. Hledat cesty, jak se k vybavení dostat (burza, bazar, výpůjčky ve škole, skupině, navzájem, inzeráty, informace o výhodných nákupech).

Moje poznámky:

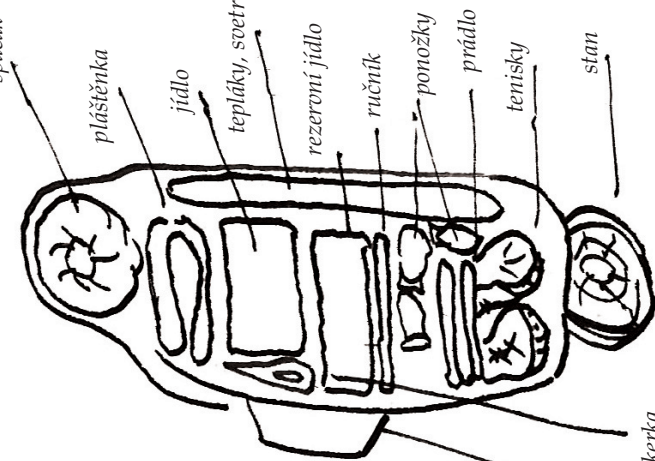
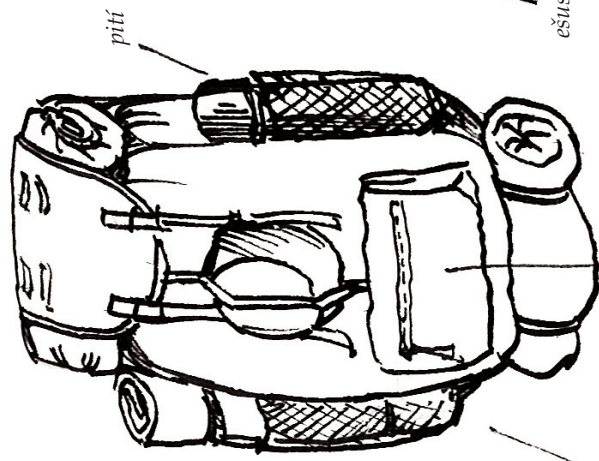
PŘÍPRAVA NA VÝLET

Sbalil jsem poprvé batoh na výpravu dne:.....

Vážil celkem kg

Sbalený batoh

TECHNIKA

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN
EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDĚM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

Čas přípravy
20 minut

Čas realizace
120 minut

Prostor
venku/uvnitř

Roční období
neomezeno

Počet účastníků
2 a více

Věková kategorie
15+

Sádrové masky

Cíl: Účastníci prožijí atmosféru důvěry a spolupráce, verbální a neverbální komunikace, prostor pro kreativitu.

Motivace: Netradiční technika sádrových masek umožňuje rozvíjet kreativitu mladých, dává jim prostor ztvárnit vlastní obličej a upravit jej dle svých představ. Podobně jsou na tom umělci – malíři, sochaři, kteří do svých děl dávají kus sebe sama. Při této technice je nutná spolupráce s ostatními vrstevníky, kteří také ovlivňují výsledné dílo.

Legenda:

Potřeby: Sádrové obvazy, mastný krém, ručník, podložka, nůžky, papírové kapesníky, barvy.

Provedení:

- Sádrové obvazy nastříháme na proužky - nejlépe různé; (při práci sami poznáte, kam se hodí dlouhé a široké pruhy a kam naopak krátké a slabé proužky...)
- do misky si napustíme vlažnou vodu;
- toho, komu budeme dělat odlitek obličeje, položíme, a natřeme mu obličej vazelínou; (na oči položíme kousek papírového kapesníku, natřeného vazelínou z obou stran);
- abychom mohli udělat masku co možná největší, je dobré zakrýt vlasy nad čelem a kolem obličeje potravinářskou fólií, nebo igelitovým sáčkem;
- pak začneme přikládat na obličej namočené proužky sádrového obvazu... proužky nesmíme namáčet dlouho, jen ho vlažnou vodou „protáhneme“ a přebytečnou vodu jemně odstraníme tak, že proužek protáhneme mezi prsty...
- zakrýváme rovnoměrně celý obličej (naposledy oči) kromě nosních dírek, nos můžeme dotvořit až dodatečně
- sádra tvrdne velmi rychle, zhruba po 5 minutách se můžete pokusit opatrně masku z obličeje sejmout;
- po úplném vyschnutí (suchá sádra je opět čistě bílá...) můžeme povrch masky vyhladit modelářskou sádrovou, nebo jen začistit okraje masky zbylými proužky sádry;
- masku můžeme natónovat (event. nabarvit) jakoukoliv barvou, pokud chceme pro trvanlivost masky udělat maximum, natřeme nebo nastříkáme její povrch bezbarvým lakem.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Tato činnost nevyžaduje zvláštní specifika práce s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami.

Pozor na:

- Do výroby masky nikoho nenutíme. Pokud se děti (i dospělí) bojí, je dobré udělat první otisk na hřbetě ruky.
- Každou dílnu zakončíme reflexí – necháme děti vyprávět z toho, co cítily, co si myslely, co se jim líbilo a co nelíbilo.
- Nebereme na lehkou váhu účinky této techniky na lidskou psychiku, můžete u dětí i dospělých vyvolat i velmi nepříjemnou a nežádoucí reakci. Necháme se vést citem a nebudeme si hrát na terapeutu.
- Nezapomeňte, že tvorba masek by měla být vždy příjemným a obohacujícím zážitkem!

Moje poznámky:

Čas přípravy
15 minut

Čas realizace
30 minut

Prostor
nezávisle

Roční období
nezávisle

Počet účastníků
10 a více

Věková kategorie
15+

Předávání zprávy

Cíl: Uvědomění si, jak během komunikace může dojít ke zkreslení zpráv – obzvláště, jedná-li se o informace „z druhé a další ruky“. Spolupráce skupiny.

Motivace: V určitých životních situacích se lidé dostávají do komunikačních problémů ať už z důvodu selhání techniky nebo z důvodu nedobrých vztahů s druhou stranou. Někdy také zpráva podávaná přes jednu či více osob není předávajícími interpretovaná přesně a dochází ke zkreslení zprávy podle toho jak ji předávající vnímají nebo pochopí. Komunikace a předávání informací je v současné době jedním z nejdůležitějších aspektů současného života. Uvědomte si např. co v této oblasti způsobil internet nebo mobilní telefon. Posuďte, jak se možnosti komunikace změnili od doby, kdy byli mladí vaši rodiče.

Legenda:

Potřeby: Na papíře (nejlépe velikosti A4) nakreslené nějaké jednoduché obrázky, tvary. Papíry v počtu osob pro každou skupinku a jeden fix pro každou skupinku.

Provedení: Rozdělíme účastníky do skupinek zhruba po pěti. Každá skupinka si vytvoří zástup (mohou si i sednout). První z každé skupinky dostane papír a fix. Poslední ze skupinky se otočí dozadu na vedoucího hry (ostatní se neotáčejí), který jim ukáže na papíře nějakou kreslenou zprávu. Úkolem je, aby poslední člen ze skupinky v řadě od vedoucího tuto zprávu opět nakreslil na papír, který má. Zprávu si skupinka může předávat jen kreslením na záda člověka před sebou. Na záda se kreslí jen jednou – nesmí se opakovat pokus. Je důležité, aby všichni účastníci byli potichu. Až budou všechny skupinky hotové, porovnáme nakreslené obrázky s originálem. První zástupci se poté přesunou na místo posledního a aktivitu opakujeme s jinou zprávou.

Až se vystřídají všichni účastníci (nebo dokud je to baví), provedeme reflexi. Můžeme se např. ptát, zda jim bylo nepříjemné předávat takto zprávu. Jestli se jim stalo, že předávali dál obrazec, který pro ně byl nesmyslný nebo mu nerozuměli – může se to přihodit i při verbální komunikaci? Jaký z toho měli pocit? Proč se výsledky zpráv lišily? Může se to stát i při verbální komunikaci? A proč, co je toho příčinou? Dokáží definovat cíl této aktivity? Čemu je měla naučit?

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Zrakově postižení – záleží na typu postižení. Lehčí stupeň – dobré rozlišení obrázků, aktivitu dělat v dobře osvětleném prostoru. Těžší stupeň postižení – podrobný slovní popis obrázku.

Sluchově postižení – dát si pozor na to, aby dítě bylo poblíž a mělo možnost při vysvětlování odezírat ze rtů vedoucího, vysvětlování krok za krokem. Zjednodušený návod v textové podobě. Prezentační děti by měly mluvit nahlas, srozumitelně a pomalu.

Pohybově postižení – záleží na typu postižení, ale ve větší míře bez omezení.

Mentálně postižení – nevhodné.

Řečově postižení – bez omezení. Jen dát dostatečný prostor na dotazy, vyslyšet je.

Obtížně vychovatelní – striktní hranice a pravidla při práci.

Jedinci se specifickými poruchami učení a chování – dostatek času na zpracování podkladů. Pro děti s ADHD mít připraveny další úkoly, než se pokročí k dalším krokům.

Pozor na:

Zachování absolutního mlčení po dobu předávání zprávy.

Výhodou by bylo zajistit, aby skupiny „neokoukávaly“ předávání zprávy ostatními skupinami.

Moje poznámky: